

Nieuwsbrief juni 2020

In deze nieuwsbrief kan je informatie vinden over:

- Afsluiting schooljaar 2019-2020
- Van crisiscommunicatie naar risicocommunicatie
- Update van de tool "knipperlichten psychosociale risico's op het werk"
- Aandacht voor welbevinden is belangrijk!
- Bewaren preventiedocumenten COVID-19
- Naar een veilige school: editie 2020
- Wist je dat...

Snel naar ...

www.politeia.be

www.g-o.be/preventie

Deze nieuwsbrief wordt verstuurd naar de contactpersonen preventie en bescherming, de vertrouwenspersonen en de hiërarchische lijn.

Op de website van onze dienst vindt u een [archief met de nieuwsbrieven](#) van de voorbije schooljaren. Deze informatie kan u ook delen met andere personeelsleden in de lerarenkamer of via Smartschool.

Veel leesplezier!

Guy Linten

Preventieadviseur-coördinator

Gemeenschappelijke preventiedienst

Afsluiting schooljaar 2019-2020

Het was allesbehalve een normaal schooljaar. Aan de vooravond van onze eerste infodag werd het stilaan duidelijk dat

we met z'n allen - net zoals in Italië - in quarantaine gingen.

Het waren geen gemakkelijke weken. Maar zoals de experts meermaals vermeld hebben, is de terugkeer naar de dagdagelijkse activiteiten nog veel moeilijker.

De heropstart en de verschillende aanpassingen van de draaiboeken vroegen van de scholen een enorme flexibiliteit.

Zodra de draaiboeken door het departement Onderwijs gepubliceerd werden, stonden de telefoons en de e-mailboxen

van onze 26 preventieadviseurs roodgloeiend.

In deze crisisperiode hebben we noodgedwongen moeten gebruik maken van andere media (Teams, Skype, Whatsapp) om beelden, foto's te bespreken en zo ook vanop afstand adviezen te geven of zelfs een risicoanalyse te maken.

Dat was nieuw voor ons, maar we merkten dat het goed verliep.

Wellicht is dit wel het woord van 2020: *risicoanalyse*. Als contactpersonen Preventie en Bescherming waren jullie reeds vertrouwd met dit begrip. Dat maakte al een groot verschil. Samen met de directies en de vertrouwenspersonen hebben jullie een belangrijke rol gespeeld in de organisatie en communicatie van elke aanpassing. **En we willen jullie hiervoor bedanken!**

Deze crisis doet ons inzien dat investeren in veiligheid en hygiëne zijn vruchten afwerpt. De ervaring, de organisatie en de opleiding hebben ervoor gezorgd dat, ondanks de wisselende richtlijnen, alles in goede banen werd geleid.

Gisteren kregen we de informatie dat bij de start van de scholen in september gewerkt zal worden met 4 mogelijke pandemieniveaus: van nul risico (niveau Groen), over laag (niveau Geel) en matig (niveau Oranje) risico tot hoog risico (niveau Rood).

Doordat het onzeker is in welke kleurencode de in oktober geplande **Infodagen Preventie en Bescherming** zullen plaatsvinden zijn we, gezien die onzekerheid, jammer genoeg genoodzaakt om ook onze verplaatste data te annuleren. We hopen jullie terug te ontmoeten op de infodagen in de loop van volgend (coronavrij) jaar.

Het schooljaar zit er nu op, de riem mag eraf. Namens alle collega's van de Gemeenschappelijke preventiedienst wensen wij u een gezonde en veilige vakantie met veel rust. Vanaf eind augustus staan we weer paraat, hopelijk voor een minder hectisch schooljaar.

Van crisiscommunicatie naar risicocommunicatie

Tijdens de acute fase van de coronacrisis lag de focus van de (overheids)communicatie voornamelijk op het aspect 'volhouden van de maatregelen'. De komende maanden zal de focus meer verschuiven naar risicocommunicatie en gedragsverandering. Het Nationaal Crisiscentrum ([CrisisCenterBE](#)) publiceerde een gids als hulp voor het uitwerking

van een communicatiestrategie op lange termijn rond het coronavirus. <https://lnkd.in/d8cSBWt>

Ook rond de psychosociale impact wordt er inspiratie meegegeven!

Update van de tool "knipperlichten psychosociale risico's op het werk"

Na onderzoek gefinancierd door de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (FOD Werkgelegenheid) werd de tool "knipperlichten psychosociale risico's" geactualiseerd en geïnformatiseerd.

De tool is nu ook beschikbaar in geautomatiseerde vorm met EXCEL-bestanden voor elk van de twee modules van de tool.

Nog even in herinnering brengen dat deze tool voor een pre-diagnose de werkgever kan helpen om psychosociale risico's vroegtijdig te detecteren in de organisatie. Op die manier kan de werkgever snel een gericht en wezenlijk preventiebeleid inzake de psychosociale risico's (PSR) op de werkvloer voeren.

Vergeet niet dat deze tool de wettelijk verplichte risicoanalyse niet vervangt. Deze knipperlichten zijn slechts een eerste stap in de aanpak van psychosociale risico's op het werk en om de werkgever in staat te stellen hiervoor een eerste situatieschets te maken voor de organisatie.

Meer info

- over deze tool, in de module Publicaties: [Knipperlichten psychosociale risico's op het werk: gebruikersgids en tools](#);
 - info en tools over preventie van PSR, op de BeSWIC website: [Psychosociale risico's \(PSR\)](#);
- over de resultaten van het onderzoek of over het caseboek, in de module Onderzoeksprojecten: [2020 - Onderzoek over het gebruik van de knipperlichtentool PSR](#).
-

Aandacht voor welbevinden is belangrijk!

Hier vind je alvast inspiratie voor jezelf en anderen:

Doorheen deze Coronatijden ben je misschien wel geconfronteerd met allerlei vragen van bezorgde collega's, personeelsleden, directies, ouders ... Misschien voelde je je niet meer goed in je vel op het werk. Zet in op verbondenheid met elkaar: ventileer samen. Lach samen. Luister naar elkaar, pep elkaar op en hou voldoende contact met elkaar en hou daarbij je eigen draagkracht in de gaten. Schakel tijdig hulp in als je voelt dat je je grenzen overschrijdt of ziet dat anderen dit doen.

Als je merkt dat collega's er opvallend bedrukt en bezorgd bijlopen of zich opvallend anders gedragen, kan je hen daarop aanspreken of hen doorverwijzen naar de vertrouwenspersoon of een van de psychologen van de externe preventiedienst Cohezio.

Als je zelf nood hebt aan een gesprek, kan je steeds terecht bij de vertrouwenspersoon of een van de psychologen van de externe preventiedienst.

Als je als leidinggevende merkt dat medewerkers echt blijven vasthangen in hun onzekerheid, angst,... geef hen dan de mogelijkheid voor een gesprek met een vertrouwenspersoon of met de externe preventieadviseur psychosociale

aspecten. Volg dit ook verder op om je ervan te vergewissen dat ze de nodige hulp zoeken en krijgen. Twijfels, angst, misverstanden, heel veel vragen... Deze crisis brengt het allemaal teweeg. Een niet te onderschatten impact dus. Gelukkig bestaat er al heel wat materiaal om je te helpen en te inspireren:

- In het 'draaiboek/thema mensen' (LINK <https://onderwijs.vlaanderen.be/nl/draaiboek-heropstart-lessen-thema-mensen>) van het departement Onderwijs en Vorming vind je richtlijnen en ondersteunende vragen om jullie beleid rond welbevinden aan af te toetsen.
 - Klascement (LINK <https://www.klascement.net/thema/heropstart-lessen-welbevinden/>) bundelde materialen rond veerkracht, klassfeer, gedachten, gevoelens, ... Enkele werkbundels rond deze thema's werden zelfs aangepast aan de Corona-situatie.
 - Klasse (LINK https://www.klasse.be/222308/rouw-en-verdriet-tijdens-corona/?utm_source=Klasse+-+Nieuwsbrieven&utm_campaign=8b27044fd9-Klasse_schooldirect_2020_04_21&utm_medium=email&utm_term=0_b661ff641f-8b27044fd9-418685057) wijdde aandacht aan omgaan met gevoelens. Zo is er een gratis digitale versie rond 'emotionele remediëring en preventief leren omgaan met verlies, rouw en verdriet'.
 - Cohezio, de externe dienst voor preventie en bescherming op het werk, heeft heel wat (psychosociaal) materiaal en ondersteuning uitgewerkt (LINK <https://www.cohezio.be/nl/nuttige-documenten-0>)
 - Omgaan met stress in tijden van Corona
 - Het Rode Kruis Vlaanderen heeft in samenwerking met de FOD Volksgezondheid en de Vlaamse overheid een online snelcursus ontwikkeld voor vertrouwenspersonen, psychosociale hulpverleners, verantwoordelijken van personeel te helpen (LINK https://www.rodekruis.be/nieuws-kalender/nieuws/omgaan-met-stress-in-tijden-van-corona/tips-voor-zorgverleners/#zelfzorg_hulpverleners)
 - (LINK <https://www.geestelijkgezondvlaanderen.be/geestelijk-gezond-coronatijden-0>). Tips voor jezelf en je omgeving.
 - Mentaal welbevinden en veerkracht
 - In de inspiratiegids 'veerkracht' (LINK <https://www.gezondleven.be/files/geestelijke-gezondheid/inspiratiegids-geestelijke-gezondheid-2019.pdf>) vind je algemene inspiratie, o.a. ook hoe een ideeënmuur of spreuken te verspreiden op de school(ramen).
 - Op de pagina 'mentaal welbevinden' van de gezonde school (LINK <https://www.gezondleven.be/settings/gezonde-school/mentaal-welbevinden-op-school>) vind je materialen die ook nu nuttig zijn.
 - Nok Nok (LINK <https://www.noknok.be/>)
 - Fit in je hoofd (LINK <https://www.fitinjehoofd.be/>) om de veerkracht te versterken.
 - Op de themapagina 'mentaal welbevinden, gedrag en emoties' (LINK <https://pro.g-o.be/gezondheid-en-preventie/themas-gezondheid/mentaal-welbevinden-gedrag-emoties>) van het GO! gezondheidsbeleid vind je o.a. het lessenpakket "Take off" voor het secundair onderwijs met een analyse van de materialen die specifiek voor deze Coronatijden bruikbaar zijn. [https://pro.g-o.be/blog/Documents/Take%20Off-lessenpakket%20in%20tijden%20van%20Corona%20\(002\).pdf](https://pro.g-o.be/blog/Documents/Take%20Off-lessenpakket%20in%20tijden%20van%20Corona%20(002).pdf)
-

Bewaren preventiedocumenten COVID-19

In de voorbije maanden werden er verschillende documenten opgesteld in het kader van de heropstart van de scholen. Misschien zal het departement Onderwijs in september nieuwe richtlijnen geven waardoor er aanpassingen nodig zijn of bijkomende stukken ontwikkeld worden. Er werd afgesproken om ze in het elektronisch preventieregister bij te houden:

- de risicoanalyses: onder de rubriek E7 Preventieverslagen IDPBW
- de overige documenten: onder A16 CLB (omdat COVID-19 een infectieziekte is)

Zo kunnen ze geraadpleegd worden door zowel de directie, de algemeen directeur, de contactpersoon, de preventieadviseur als de inspectie.

Wist je dat

... virusoverdracht ook kan gebeuren door je gezicht aan te raken?

Inderdaad! Je kan het virus ook overdragen door gezichtsaanraking. In het geval van het coronavirus wordt op dit moment verondersteld dat de meest voorkomende manier van overdracht via het inademen van besmette druppels gebeurt. Toch mag niet uitgesloten worden dat [indirect contact ook voor de verspreiding van het virus](#) kan zorgen.

Raak daarom je gezicht zo weinig mogelijk aan.

Een leuk filmpje maakt je bewust hoe vaak je dit wel doet. Wil je het zelf ondervinden, test het uit met de app FaceTouchers.

Het Rode Kruis bundelde alle info op één pagina: www.rodekruis.be/facetouchers

Naar een veilige school: editie 2020

In 'Naar een veilige school' worden veiligheidsthema's, preventiethema's en actuele versies van de regelgeving onder de aandacht gebracht. Het boek bevat een theoretisch en een praktisch gedeelte, aangevuld met een alfabetisch overzicht van de verschillende thema's die aan bod komen. Deze praktische handleiding biedt concrete informatie over de wetgeving ter zake, het welzijnsbeleid, de toe te passen procedures, adviezen en zoveel meer. Dit boek is samengesteld door de gemeenschappelijke preventiedienst van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

Productspecificaties:

ISBN (print):	978-2-509-03662-9
Aantal pagina's:	380
Prijs:	55 euro (Deze prijs is incl. btw, excl. verzendingskosten Bpost).

Het boek is ook digitaal beschikbaar.

Voor meer info, surf naar <https://www.politeia.be/nl/publicaties/158881-naar+een+veilige+school>
